

“SO‘Z LATOFATI” – ERKIN VOHIDOV**Abduxakimova Xusniyabonu Xasan qizi**

Toshkent Iqtisodiyot va Pedagogika universiteti

Pedagogika fakulteti, Boshlang'inch ta'lim yo'nalishi 1-kurs 25/1 guruh talabasi.

E-mail: xusniyabonuabduxakimova@gmail.com **Tel:** +998 94 595 08 21**<https://doi.org/10.5281/zenodo.19386551>**

Annotatsiya. Ushbu maqolada Erkin Vohidovning “So‘z latofati” asari tahlil qilinib, uning o‘zbek adabiyotidagi o‘rni va estetik qiymati yoritilgan.

Maqolada asarning badiiy xususiyatlari, poetik uslubi va mavzu-maqsadining pedagogik va ma’naviy ahamiyati o‘rganilgan. Shuningdek, Erkin Vohidovning she’riyatdagi til boyligi, metaforik va obrazli ifodalari, hamda o‘quvchiga ruhiy-estetik ta’siri ko‘rsatib berilgan.

Kirish

O‘zbek adabiyotida she’riyatning estetik va ma’naviy o‘rni juda muhimdir. Erkin Vohidov (1936–2016) – zamonaviy o‘zbek she’riyatining yorqin namoyandasi bo‘lib, uning ijodida so‘z san’ati va poetik tasvirning o‘ziga xosligi alohida e’tiborga loyiqdir.

“So‘z latofati” asari – bu shoirning til, ma’no va ruhiyatni uyg‘unlashtirgan noyob she’riy to‘plami bo‘lib, unda inson qalbining nozik tuyg‘ulari va hayotiy qadriyatlar she’riy ifoda topgan.

Asarning asosiy g‘oyasi – so‘zning latofati, ya’ni so‘z orqali fikr, his-tuyg‘ular va ruhiy holatni ifodalash san’ati. Shu nuqtai nazardan, “So‘z latofati” o‘quvchilarga nafaqat estetik zavq bag‘ishlaydi, balki ularning til, tafakkur va hissiyotlarini rivojlantirishda muhim o‘rin tutadi.

Asosiy qism**1. Erkin Vohidovning poetik uslubi**

Erkin Vohidov she’riyatida so‘zning obrazli va ritmik ishlatilishi alohida o‘rin tutadi. “So‘z latofati” asarida metaforik va simvolik ifodalar, insoniy hissiyotlarni chuqur yetkazadigan frazeologik birliklar keng qo‘llanilgan.

Shu bilan birga, shoir o‘zbek tilining boy va ifodali imkoniyatlaridan samarali foydalanib, har bir she’riy satrda ma’naviy-estetik mazmunni oshiradi.

2. Asarning ma’naviy va pedagogik ahamiyati

“So‘z latofati” nafaqat badiiy asar, balki pedagogik manba sifatida ham qimmatli. U o‘quvchilarda she’riyatga bo‘lgan qiziqishni oshiradi, so‘z boyligini rivojlantiradi va ruhiy-estetik tarbiya beradi.

Asarda ifodalangan g‘oyalar insoniy qadriyatlarni anglash, hayotiy haqiqatlarni sezish va shaxsiy tafakkurini rivojlantirishga xizmat qiladi.

3. Til va obrazlarning estetik xususiyatlari

Erkin Vohidov she’rlarida tilning estetik imkoniyatlari keng namoyon bo‘ladi. “So‘z latofati”da so‘zning ohangi, ritmi, tasviriyligi va maqomi har bir she’riyat qatorida o‘z ifodasini topadi.

Shoir so‘z orqali hissiyotlarni jonlantirib, o‘quvchini o‘z dunyosi bilan bog‘laydi, she’riyatni nafaqat o‘qish, balki his qilishga undaydi.

Muhokama va natija

Erkin Vohidovning “So‘z latofati” asari o‘zbek adabiyotida so‘z va she’riyatning birligi va estetik imkoniyatlarini namoyish etadi. Shoirning obrazli va poetik ifodalari o‘quvchining tafakkuri va hissiyotini uyg‘otadi, tilni sevish va qadrlashga undaydi.

Shu bilan birga, asar pedagogik jihatdan ham qimmatli bo‘lib, maktab va oliy ta‘limda adabiyotni o‘rganishda qo‘llanishi mumkin.

Asar orqali o‘quvchilar so‘zning latofati, ma‘no va obrazning uyg‘unligi bilan tanishib, badiiy tafakkurini rivojlantiradilar. Shuningdek, bu asar o‘zbek she‘riyatining rivojlanishi va zamonaviy poetik yondoshuvlarning ahamiyatini ochib beradi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, Erkin Vohidovning “So‘z latofati” asari o‘zbek adabiyotida muhim o‘rin tutadi. U tilning estetik imkoniyatlarini namoyish etib, o‘quvchining hissiyot va tafakkurini rivojlantiradi, shuningdek, pedagogik va ma‘naviy ahamiyatga ega.

Shoirning badiiy uslubi, obrazli ifodalari va poetik ritmi asarni nafaqat o‘qish, balki his qilishga undaydi. Shu bilan birga, “So‘z latofati” o‘quvchilarga so‘z san‘ati va she‘riyat boyligini o‘rgatish, ularni estetik va ma‘naviy jihatdan tarbiyalashda qimmatli manba bo‘lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Vohidov, Erkin. *So‘z latofati*. Toshkent: Sharq, 2005.
2. Qodirov, Xushnud. “Erkin Vohidov she‘riyatida so‘z san‘ati.” *Adabiyotshunoslik jurnal*, 2010.
3. Raxmonov, Dilmurod. *O‘zbek zamonaviy she‘riyatining rivojlanish yo‘llari*. Toshkent: Fan, 2012.
4. Tursunov, Sh. “Erkin Vohidov va badiiy tilning obrazli jihatlari.” *O‘zbekiston adabiyoti*, 2015.